

Előfizetési feltételek:

Fizetendő Debreczenben.
Egész évre 2 frt.
Fél évre 1 „
Községeknek 62 kr.
Egyes szám ára 4 kr.

Szerkesztőségi és kiadói iroda:

Gróf Degenfeld-tér 3. sz. házban.
Vilmos sörcearnoka szomszédságában.)
Kéziratok vissza nem adatnak.

DEBRECZEN-NAGYVÁRADI ÉRTESÍTŐ.

TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Felelős szerkesztő: NYIRI GÉZA.

Hirdetési díjak:

Négy-hasábos pótló sorért 8 kr.;
többszörinél 6 kr.
Nagyobb és többszöri hirdetéseknek igen
kedvező engedmények tételnek.
Bélyegdíj: minden beiktatásért külön 30 kr.
„Nyiltér“-ben megjelenő közlemény
minden példát sora 15 kr.
Hirdetések és előfizetések helyben a kiadói
hivatálnál, Csáthy Ferencz, Telegási K.
Lajos, Budapest: Goldberger A. V.,
Általános Tudósító VII., Erzsébet-körút 14.,
Blockner J., Eckstein Bern., Haasenstein
és Vogler, Bécsben, Prágában A. Oppelk,
Schaleck H. és Párisban, Hamburgban s
Majnai-Frankfurtban: G. L. Daube és
Mosse Rudolf hirdetési intézetében
fogadtatnak el.

Kiállítás Debreczenben.

Debreczen, 1899. szept. 23.

Egy kis lelkes csapat tagjai, a helybeli kevés számú műkertészek — arra a gondolatra jöttek, hogy országos egyesületök ez idei s már V-ik vándor gyűlését, kiállítással kapcsolatban, városunkban tartsák meg.

Szerencsés, sőt lekötő volt ez a gondolat városunkra, a hol — a jó ég tudja miért, de egy idő óta — mindenért meglehetősen közöny mutatkozik.

Az utolsó nagyobb szabású kiállítás 1881-ben volt városunkban, amely „iparmű-kiállítás” címet viselve, a kertészeti egészen mellőzte, pedig felvehette volna a körébe, annival is inkább, mert volt idő, a mikor Debreczenben minden évben rendeztek gyümölcs kiállítást s a „kaszinó” termei telve voltak ilyenkor érdekesebbnél érdekesebb dolgokkal s a mi a legfőbb: érdeklődőkkel.

Sok barátja volt akkor városunkban a kertésznek, a kik nem is sajnáltak a fáradságot, hogy kedvenc foglalkozásukat bemutatassák a közönségnek. Virágjában volt a kertészeti egyesület, de a mely már egy évtizednél régebben oly mély álomba merült, hogy felébredéséhez alig van reménység.

Sok körülmény adná meg ennek okát, de hát a mostani alkalom nem ennek feszegetését követeli; — örvendjünk, hogy a helybeli kertészek buzgóságából egy minden ízében sikerültnek ígérkező kiállítást láthat nem csak városunk közönsége, de a haza távolabb részén lakó érdeklődők serege is, a kik bizonyára fel is fogják városunkat keresni.

Nagyon érdekesnek s a mi fő, egész tanulásosnak ígérkezik ez a kiállítás, mert a kertésznek összes ágai képviselve lesznek s nem csak a szem gyönyörködhetik a pompás látványosságban, de lehet tanulni is, mert a főcélja

épen ez volt a rendező bizottságnak, hogy a hasznost a kellemessel egyesítse.

A kertészet akár üzletileg legyen folytatva, akár nem, rendesen jól kifizeti magát. Nézzük csak meg a konyhakertészetet, a melyet városunkban messze földről ide jött szerbek üznek nagy mértékben, — mennyi haszonnal dolgoznak azok. De hogy jutott volna eszébe a debreczenieknek, hogy erre adják a fejüket, pedig a földjök jobban fizetett volna, mint hogy örökké csak buzát vetnek bele.

A gyümölcs termelés is gazdag forrásunk lehetne. Lám Kecskemét évente többet kap gyümölcsért egy milliónál, mi meg fizetjük a messziről elhozottakért a nagy összegeket. — Pedig volna elég hálás talajunk s ha kellően megvalogatnók a fajokat, pár év múlva a debreczeni gyümölcsöt is lehetne a messze piacokon értékesíteni.

De mikor olyan jól esik a bajok miatt panaszkodni és oly jól esik a sült galambban binni és remélni!

Azt hisszük, a debreczeni kertészeti kiállítás fel fogja eleveníteni a kertészet iránt létező, de szunnyadozó rokonszenvet s hisszük, hogy életre fogja kelteni a kertészeti egyesületet is, a melynek szép telepe is felvirágzási idejét várja.

Készséggel, sőt hálával üdvözljük a debreczeni kertészeti kiállítás derék rendezőségét s vele az országos kertészeti egyesület itt levő és ide jövő tagjait. Kívánjuk, hogy koronázza fényes siker nemes buzgalmukat, a melynek az lenne a koronája, hogy Debreczen ezen a téren is a legörvendetesebb irány útjára lépne.

És ez nem is lehetetlen, mert a kertésznek oly barátai vannak városunkban, mint Simonffy Imre kir. tanácsos polgármester, Lengyel Imre, közéletünk e minden téren nagy tevékenységű vezértagja, továbbá: Balogh Imre kir. törvényszéki bíró stb. Ha ők

akarják, a kertészet újra felvirul Debreczenben és hálás lesz ezért irántok az utódok nagy száma.

Ezért a legmelegebben üdvözljük a kiállítást, annak rendezőit és támogatóit.

Szj.

Protestánsok ünnepnapjai.

Debreczen, 1899. szept. 22.

Lélekemelő szép ünnepségek folytak le városunkban e héten. Igaz, hogy csak két hitfelekezetnek voltak ezek ünnepnapjai, de ez a tény mit sem von le azok erkölcsi értékéből, minthogy a kálvinista Rómában nem is vonhat le.

Nagy ideje, hogy a hitfelekezetek melegebben kezdenek érdeklődni ügyeik iránt s valóban sivar korunk borus egéről a hit csillagának fénye küldhet némi vizaszt az élet küzdelmeire.

Városunkban minden felekezet erősen igyekszik a vallásosság ápolásán s valóban nagy megdöbbenéssel kellett tapasztalni, hogy épen a legnépesebb és legvagyonosabb hitfelekezetünk, a kálvinista nézte nagy lelki nyugalommal a többi hitfelekezetek egészen dicséretes, nemes törekvését.

A r. k a t h. osztályban a hitélet soha nem látott, sőt nem is remélt lendületet vett. Nagy hírletenséggel emelkedtek iskolái, lett felsőbb leányiskolája, tanítónő képzője s templomuk telve van folyton a hivekkel, ami szív és lélekbeli nemesülésre vall.

A z i z r a e l i t á k messze földön híres imaházat építettek, van jó iskolájuk s vallásos életük egészen példászerű.

A görög-katholikusok is igyekeznek tért foglalni, hogy hiveiknek legyen megfelelő vallásos életük, rég tervezik a templom építését s a míg ez fölépíthető lesz, legalább egy lelkes állást igyekeznek szervezni, hogy ne érezzék elhagyatottságukat.

A két protestáns felekezet ezekkel szemben hallgatott. De az újabb időben itt örvendetes változás állott meg, de a mik történnék, azok csak kezdeményezésnek vehetők, szép zálogaiul a jobb jövődönnek.

Pedig a protestánsokra is sok szép feladat várakozik.

A két felekezet külön válasát nincs mért ki-

fogásolni, sőt épen helyén való volt s egymás mellett, egymás támogatásával a hitélet terén sok nevezetes eredményt vihatnak ki. És kell is, hogy vivjanak, mert a hivek lelki világa nagyon ingadozó s a veszélyek fenyegetőleg merülnek fel lépten-nyomon. Talán elég arra mutatnunk, hogy a baptisták s a nazarénusok épen a kálvinisták köréből toborzzák hiveiket nem csekély sikerrel.

A vallásosság, a hitűség erősítésére alakult a Magyar Protestáns Irodalmi Társaság, mely évi közgyűlését most városunkban tartotta Gyurács Ferencz ág. ev. püspök elnökléte alatt. — Részt vettek benne: Szász Károly, Antal Gábor, Kun Pál, Zelenka, Bartók püspökök, Hegedűs Sándor keresk. miniszter, egyházi és világi kitűnőségek, több mint kétszázan.

Általános volt az érdeklődés s hisszük, hogy az ily ünnepségek, nagyban előre fogják mozdítani a hitélet kívánatos erősödését.

Kötelessége a felekezeteknek mindent megtenni hiveikért, mert vallás nélkül az ember boldog nem lehet s ezt ápolni kötelessége azoknak, a kiket a gondviselés a felekezetek élére állított.

Egy nap volt a gyűlés, de elég a példa arra, hogy fent és alant a kellő érdeklődést felébresszék s ha ezt fokozatosan fejlesztik, akkor a magyarországi felekezetek erkölcsi érzülete lényeges javulásnak indul.

m-

Karczolatok.

— Innen-onnan, mindentűn. —

Ugyan mivel is kezdetné a karczolatíró a maga heti beszámolóját, mint utánozva a kellemes (!) társalgókat, határozott merészséggel neki ront az — időjárásnak.

Erős kifogások alá esik ő kelme, amennyiben épenséggel nem vág össze a földi halandók igényeivel.

Csak nem is oly nagyratartó, hogy azt merje követelni, hogy alá rendeljük szeszélyeinek — becses igényeinket!

*

Egész hazaszerte roppant nagy az — esőzés.

A Duna olyan, mint a dunyha, meg van dagadva és olyan, mint a rosz diák, — rakoncátlan-kodik.

TÁRCZA.

Az embereket csak ismerni kell.

Voltam palotában, hol bársonyra ülnek,
A gyémánt s az arany csillogva vegyülnek,
De fénye nem elég, hogy jól betakarja,
Mikor egyik a mászt, mint az állat — marja,
Mert gyűlölet nélkül perc nem mulik el...
— Oh, az embereket csak ismerni kell!...

Voltam a kunyhóban, hol szegénység járja,
Hol a munkás embert nyomoruság várja,
De egymást megértve csöndes órát tölthet,
Ha nem volna a gyom, az átkos gyűlölet!
Mely szegénynél is, ha elvetik — kikel...
— Oh, az embereket csak ismerni kell!...

Voltam a templomban, a hol imádkoznak,
Hova megbocsátó, tiszta szívet hoznak,
És ha fölnyitja a Megváltónak könyvét,
Azt mondja, töröld le egymás hulló könnyét!
Gyűlölet! a sáined itt sem tűnik el...
— Oh, az embereket csak ismerni kell!...

Voltam temetőben, ahol a kik élnek,
És a kik nyugosznak — mind-mind összetérünk.
Csend és némaság van, oh, itt minden hallgat,
Szomorú fűz ága szomorun bölintgat,
S gyűlöletből annyi fejfa török el...
— Oh, az embereket csak ismerni kell!...

Ahol még nem voltam: lent a csend honába,
Nem kutatok többé, már ott is hiába!
A gyűlölet magvát leviszik kik éltek,

És ott sírból-sírba elhorjádák a férgek...
Gyűlölettel lesz és úgy temetik el...
— Oh, az embereket csak ismerni kell!...

Péterfi Tamás.

Marietta haja.

— Elbeszélés. —

Milyen hosszú, milyen szőke haja volt a kis Mariettának! Olyan hosszú, hogy bokáját verdeste, ha kedve támadt, hogy hirtelen kézzel feloldotta és szétterjesztette, mint ahogy a páva szétterjeszti ragyogó tollait. Olyan szőke, olyan szőke, olyan hamvas szőke, aranyos visszfényben csillogó, hogy versenyre kelhetett a felkelő nap sugarival, melyek nagy kíváncsian beszűrődtek leányzóbjának ablakán, hogy hófehér vállait csókolhassák. Akárhány hús éves ifju e hajról álmodott és ellenállhatatlan vágy támadt benne, hogy szerelmes ujjával simogassa!

És ime, Marietta egy szép napon férjhez ment. Jeant választotta.

Ki az a Jean? Hát Jean. Mit mondjak róla? Ismertétek? Nem. Megmondom hát az igazi nevét, noha azzal sem értek sokkal többet. Mégis egy kicsit be kell mutatnom Marietta barátnék férjét.

Derék fin, nem sokkal idősebb nálánál, mosolygó arcú, mint ő, a kiből igen kevés hajlandóság volt arra, hogy az életet komolyan vegye. A sors megáldotta azzal a tehetséggel, hogy ügyesen kezelte a rajzont. Ezzel remélt czélt érni a nagyvilágban. Bámulatosan gondatlan ember, a kit csak azok

érthetnek meg, a kik husz éves korukban épp oly kevésbé törődtek a gondokkal mint ő.

Nos hát Jeanból és Mariettából férj és feleség lett. Miért? Mily együgyű kérdés... Mert szerették egymást! Ha azonban azt kellene elmondanom, hogy miképp vették észre egymást, talán bele is sülnék vállalkozásomba. Vajjon ők maguk tudják-e? Nem esküdném meg rá.

Jean, a ki Mariettával ugy bánt, mint jó pajtással szokás, kezén hordozta a szívet; egy este, a mikor a megszokottnál hosszabb ideig szorongatta ujjait, Marietta megtalálta azt a szívet. Jean ott felejtette. Marietta pedig, hogy megbüntesse, megörizte. Szavamra mondom, ez az egész.

Egyébként egy garasuk sem volt. Sem az egyiknek, sem a másiknak. A házasságukat követő reggelen Jean végig kotorta minden zsebét és talált három frankot.

— Nem sokra megyünk ezzel — mondotta.

Ebédig csak elétek belőle. Vacsorára már csak csók, ölelés jutott. Ezt élvezték az édes szájuk!

Harmadnapra Jeannak egész vagyon zudult a nyakába. Ötszáz frankot kapott. Egy vidékt nagybácsija küldte neki nászajándéknak...

Megdörzsölte szemeit, hogy lássa, nem álmolta-e az egészet. Aztán tervezgetni kezdtek. Páris megvételére talán csak azért nem gondoltak, mert nem tudtak volna vele mit csinálni. Marietta komolyodott meg elsőnek. Okos asszony volt az a Marietta.

— Add ide nekem, — mondotta az urának.

— Majd én leszek a pénztárosné. Takarékoskodnunk kell, a jövőre kell gondolnunk!

Jean igazán fejedelmi mozdulattal átnyújtotta neki a kékhátú bankjegyet és e naptól fogva a legmélyebb biztonságban ringatta magát. A mikor lement az utcára és tükröképet meglátta az üzletek kirakat-ablakaikon, nagyon nyársopolgáriának kezdé magát találni és végigtapogatta magát, hogy nem kezd-e elhizni. Aztán pedig, hogy lesoványodjék, végigfutkosott Párison, munkát keresendő... a jövőre.

Két hét elteltével Marietta, a kis gazdasszony nyugtalankodni kezdett. Szinte hihetetlen. Az ötszáz frank végére kezdett járni!... Lehetséges-e? Nincs ebben valami boszorkányság? Marietta elkomolyodott, hosszú ideig eltűnődött, aztán határozott.

— Hallod-e, — szólott egy este Jeannak, — mától számítandó egy hét alatt munkát kell találnod.

— Magam is ugy akarom. De hát miért ez a komoly arc? Nincs már talán pénzünk?

— De van, van; csak azt mondom, hogy férfi ne éljen tétlenül.

— Igazad van. Keresek is munkát. De nem könnyű ám találni.

Egy héttel később Marietta, a kis gazdasszony, már igen komoly volt. Most már nem lehetett tovább színelni. Az éhség fenyegetett. Jeannak nem szólt semmit, mert jól tudta, hogy a jó fiu nagyon is utána van a keresésnek. Ő maga azonban minden erejéből elhárítani igyekezett a nyomort, a melynek kegyetlenségét már sejteni kezdte. A végtelékig takarékoskodott.

Egy heti ilyen gazdálkodás alatt Mariettából a legbőlcsebb, egyuttal a legügyesebb gazdasszony is lett, mert Jean aki még mindig csak kereste a munkát, semmit sem vett észre.

Nem fér a bőrébe, — akarám mondani a — medrébe.

És olyan, mint a haramia, — pusztit.

A mi épenséggel nem szép tőle, mert eléggé pusztítja a magyart a filokszera, gabona-rozsda, adó és a többi — végrehajtó.

Egészen helyes, hogy a magyar ember maga szeretett volna az idén szüretelni.

Azonban nem lesz belőle semmi.

Először szüretel a filokszera, azután a szőlőliszt azután az eső, azután a mennydörgős mennykő tudja ki, azután szüretel az ember.

Ugyan mi a fránya marad osztán neki?

Nagy napja volt a héten Debreczennek.

Vendégei, nagy vendégei voltak.

Miniszter ugyan csak egy volt, valamint miniszterné is, de püspök már hét, esperes 15, pap meg vagy — másfél száz!

A protestáns irodalmi társaság tartotta nagy gyűlést.

A kálvinista Róma jól viselte magát. Elemébe volt, mert — traktált!

A vendégek imával, predikációval, — a város pedig pocsenyével és borral! Hja, sorsát senki sem kerülheti ki.

A város diszben igyekezett lenni.

A jó Isten felöntözte az utcákat, — a szél elseperte a szeméket.

Kidugdosták a lobogókat, de némelyik olyan furcsán nézett ki, mint ha egyéb alkalomból — kapcsai szerepet játszana.

Henczegték is, kaczerkódtak is az őszi szélben, mint valami — festett képű vén dáma.

A cigányok nagyon neheztelnek a — miniszterre.

Nem volt szabad játszaniok, mert a kegyelmes ur — gyászol.

Igy aztán elestek az excellenciás borraival, — be kellett érni holmi apró nagytiszteletű tizforintosok és tekintetes — koronákkal, a melyek közzé vigyorogva perdült elég sürjén a — plebejus tiz filléres.

Azt mondta a miniszterné az egyik nagytiszteletű urnak, hogy „tartsák össze a népet!”

Kegyelmes asszonyunk! A nép összetartana, de nincs a ki tartsa, meg az se, a ki — hajtsa.

A pástoroknak egyéb dolgok is van.

Egyik helybeli s irányadó körökhöz közel álló lap bevárolja a rendőrséget.

Azt veti a szemére, hogy szemet huny a hamis és hazárd kártyások előtt.

Tehát, hogy összejátsszik korcsmárossal, kávéssal és — kártyásokkal.

Azt pedig tessék elhinni, hogy a mi rendőrségünk — ártatlan.

Régi dolog különben, hogy a rendőrség, mindig hálás tárgy.

Azt lehet ütni, mert annak nem lehet soha — visszaütni.

A legujabb katonai laktanya teljesen készen van és átadták a huszárezred parancsnokságának használatra.

A parancsnokság átvette s a huszárokat átadta — a város közönségének.

Tessék — használni.

Nagyon szereti némely jó barátja a mi szingizgatónkat. Annyira, hogy elküldte Kolozsvárra igazgatónak.

Hja, a jó barátok mindig veszedelmesebbek, mint az — ellenségek.

A Dreyfus-ügy szerencsésen véget ért.

Most már szabadlábban van a kapitány, — de azért még mindig roppant sok azok száma, a kik semmikép sem mennek Párisba, a világkiállításra.

Boszankodnak. Hogy vége a komédiának.

Hja! A rétes tészta se lehet huzni a végtelenig, mert — elszakad.

Kettenbrükkenben egy szegény zsidót halálra ítélték, azt fogták rá, hogy részese volt egy keresztény leánynak vallási czélokra való megölésében.

És mi alapon? Csak azon, hogy szegény feje nagyon vallásos volt és sokat imádkozott.

No erre mifélek ilyen alapon bajos volna valakit még csak — gyanuba is fogni.

De mikor az ember ha hírekre éhes, hát legalább olyan kell neki, a melyik megfukdja a gyomrát alaposan.

De már annyi ilyen van a gyomrában, hogy igazán nem ártana egy jó csomó — budai keserűviz mellé.

Nagy meglepetésben részesítette a 74 éves Jókai Mór ez egész világot.

Feleségül vett egy bámulatos szép 20 éves zsidó vallású — színésznőt.

Ugy látszik, hogy az agg költő új kiadást szándékozik rendezni — ifjusági boldog emlékeiből.

Reméljük, nem lesz unalmas se neki — se másnak.

A kajánul mosolygó gratulálókat Jókai megnyugtatta:

— Cseppet se érzem magam gyengének, mert hiszen megirtam, hogy: „öreg ember nem vén ember!”

Vannak tételek és mondások, amelyeknek bebizonyítására ez a világ mindig — kíváncsi.

Kiállítás nyílik meg ma városunkban.

A kertészek csinálják s virágok és gyümölcsök fogják az emberek szemét és gyomrát izgatni.

Azt hiszem, ide nem lesz nehéz — bírálók a t fogni.

Ámbátor a világ minden embere kész bírálói, csak akkor hallgat, ha meg kellene bírálni — magát is.

Hegedüs Sándor miniszter Debreczenben.

Jeleztük lapunk mult számában, hogy a protestáns irodalmi társaság városunkban tartja évi közgyűlését, a melyen jelen lesz a hazai protestáns egyházak sok kitűnősége.

Ugy is lón. Megjelentek és megtartották a gyűléseket, a melynek központja a társaság egyik világi elnöke: Hegedüs Sándor keresk. miniszter volt.

Kedden érkeztek a vendégek s az esti vónattal jött a miniszter nejevel és leányával.

Óriási közönség jött össze a fogadtatásra s a vendégeket Simonffy Imre kir. tanácsos polgármester fogadta, mire Hegedüs Sándor a következő választ mondta:

Tisztelt polgármester úr!

Tisztelt uraim!

Fogadják őszinte köszönetemet azért a kitűnő fogadtatásért, amelyben engem részesíteni szívesek voltak.

Jól mondta az igen tisztelt elnök ur, hogy ez alkalommal nem mint kereskedelemügyi miniszter jöttem el önökhöz, de ezt a minőségemet nem szabad sem letennem, sem elfelednem mindaddig, míg Ó felsége királyunk kegyelmes bizalmát birom.

Másfelől azon minőségben, melyben most ide jöttem, szintén kötelességemmé teszi, hogy e nemes város közönségének köszönetemet fejezzem ki a szívélyes fogadtatásért. Azt hiszem, itthon találjuk magunkat azért is, mert ugyanazon eszmékre és érdekekre találunk, a melyeket irodalmi társaságunk szemelőtt tart és feladatául tűzött ki magának.

E kettős minőségben fogadják ujjal szívélyes köszönetemet, legyenek meggyőződve, hogy a milyen kedves volt a fogadtatás, ugy örökre emlékezetes marad az előttem.

A miniszter meleg hangú beszédét lelkes éljenzés követte.

Ez alatt a miniszter nejét özv. Veress Lászlóné vezetése alatt a női küldöttség fogadta, ki így válaszolt:

— A kedves meglepetést nagyon, de nagyon köszönöm. Régen vágytam ezt a mi kedves kálvinista Mekkánkat megismerhetni. Örömmel látom, hogy itthon fogom érezni magamat és megismerhetek mindent, a mi kedves előttem. Nagyon, de nagyon köszönöm végre a szívélyes fogadtatást.

Ez után a nőgyelet tagjait mutatták be a miniszternének. Majd kedves leányát mutatta be a miniszterné, ki hasonlóan édes anyjához, a legegyszerűbben, könnyű uti ruhába volt öltözve.

Bevonulás után bankett volt az „Angol királynő” szállodában, a melyen a kegyelmes ur nejevel és leányával vett részt.

Szurdán reggel 8 órakor volt az istenitisztelet az ev. ref. nagytemplomban. Gyurácz püspök imát, Petri Elek tanár beszédet mondott s ezután volt a diszgyűlés, a melyen Hegedüs Sándor nagy beszédet mondott, a társaság céljait ismertette.

HÍREK.

Ősz.

Oh igen; még nyílnak a völgyben a kerti virágok, még mosolygva játszik a nap fényugára, de a virág illata már nem olyan kábító s a nap fénye se ad olyan meleget, mint csak nem régen is.

Az őszi szél siráma zokog a megkezdült lombok között s peregve hullanak a fonnyadt, megsárgult levelek, melyeket a zúgó szél magához ölel és sodorja őket messze... messze, ki tudná, hogy hova.

Elköltözött a daru, a fecske; elszállt a golya s ki tudja, látjuk-e a vándor daruk V-ben repülését...

El kellett kezdeni ismét a bucsut a szép, a gyönyörű, a lelket élesztő, szívet elandalító bűbajos természetből. Válni kell mosolygó napfénytől, virulva illatozó virágoktól, játszani szellőtől és madárdaltól.

Válni kell az erdő zöld pázsitától, — a sűrű lomboktól, zizegő nyárfáktól, bűgő tölgyektől.

Pedig a válás fáj minden alakban.

Igaz, a bucsuban ott van a viszontlátás édes reménye, — de csak kevésbé enyhíti a fájdalmat a remény, mert a családás démona gunyosan susogja: ki tudja, ki tudja...

Oh pedig olyan szép az élet s jó a mi szemünkkel nézni a napot.

Pedig hát az egész élet egy keserű küzdelem. Harcz az elérhetetlen után, a boldogságért. Minden nap egy-egy haláltusa, minden reggel a szenvedések forrása nyílik meg s a reményt olyan nagyon nehéz táplálni hitel, bizalommal.

Hát bizony „fűtöl a szél, az idő már őszre jár.” A hivatalos napja el is mult és ezzel megkezdődött a korai, hűvös esték ideje, a mikor fényesen ragyog a csillagtábor, de nem olyan bájolón, mint csöndes nyári éjjelenek.

Oh, bizonyára lesznek, nagyon lesznek még szép, derült napok. Mint vannak a hanyatló életnek is boldog végpercei, órái, de hát ezek oly hamar elmúlnak, mint a nyári éj rövid álmódásai.

A nap mosolyog hideg fényével; a fák lombjai bólogatva bucsuznak s az őszi szél bűgja komor ridegséggel: elmúlt a nyár, letarolva a mező, — vége a nyárnak...

Rohanva futnak életünk órái s a mulandóság köde szállja meg lelkünket, de azért hiszünk a természet föltámadásában és annak viszontlátásában.

Itt vagy amott, de valahol bizton.

Némó.

— **Istenitiszteletek.** Vasárnap szeptemb. 24-én az ev. ref. templomban az istenitiszteletek a következő rendben tartanak: a nagytemplomban Bélyeky Lajos s. lelkész. A kistemplomban Dicsőfi József lelkész. Kossuth-utcai templomban K. Tóth Kálmán lelkész. Ispóty templomban Mitrovics Gyula lelkész.

— **Debreczen város az agg honvédeknek.** Október 6-án lesz ötven éve, hogy a magyar szabadságharcz tizenhárom tábornoka vértanuhalt. A magyar nemzet méltó kegyelettel üli meg e napot s különösen a vértanúság helyére, Aradra az ország minden részéből zárandokolni fognak Erre az ünnepségre el akar menni a debreczeni agg honvédek tizenhárom egyenruhás csapata is és hogy nemes vágya betelhessen, a városi tanácshoz

Im egy reggel, mikor Jean épp távozni készült hazulról, Mariettát nagyon elfogta a sirási vágy. Őt frankja maradt még... Őt frankja. Épp elég arra, hogy még két napig elégedélhessenek!... A dolgok a legszomorubbra kezdtek fordulni. Mégis felöltözött, közébe persze nagyokat sóhajtott. A mint a tükör előtt fésülködött, észreveszi, hogy már egyetlen hajtűje sincs!

— Oh jaj, — sóhajtott magában, — újabb kiadás!

Az utcára érve, betért a sarki fodrászhoz, hogy tiz filléren egy csomó hajtűt vegyen. A hajművész a sarokban dolgozott. Szőke hajszálakból készített parókát.

— Magának, szépecském ilyesmire nincs szüksége ugy-e? — kérdezte és udvariasan kacintott Marietta remek hajára.

— Hála Istennek, nincs! — felelt ez. — És ez nagy szerencse, mert igen drága lehet az ilyen.

— Bizony belekerül vagy huszonöt frankba!

— Ez?

— Ez ám! Mert hát a haj, a mint fel van dolgozva, emelkedik az árban.

— Természetes! És a haj magában ér valamit?

— Ehiszem azt; nézze ezt a csomót, ez tizenöt frank.

— Tizenöt frank? De hát akkor nekem mennyi áru hajam van a fejemen?

— Lássuk csak!

Marietta kivette a fésüt a hajából, a mely aztán, mint valami zuhatag, ugy omlott végig egész természetén.

— Ezer ördög — szólt a fodrász, ez szép gyapjút!

Majd hirtelen feltámadt benne az üzletember: Hát bizony ez jól megfizetve... Kitesz vagy száz frankot! Eladja?

— Ma nem — felelt Marietta és hamar rendbe hozta a haját. — De talán a napokban. Rövid ideje a fejem fáj tőle.

— Hiszen ugyis megegyezhetnénk, hogy nem nyírom le egyszerre. Tetszik tudni, részletekben is veszek.

— Jól van, jól. Majd meglátjuk valamelyik nap.

És Marietta kissé elgondolkozva hazament, Jean is hazatért a reggelire.

— Tudod-e, — szólt nevetve Marietta, — hogy a sarki fodrász mit ajánlott nekem épp az imént?

— Mit?

— Száz frankot kínált a hajamért.

— Mily örülség!

— Nem lehet tudni! A mikor elfogy a pénzünk, ez jó forrásnak válhatnék be.

Jean hirtelen váhagra lobbant és azt mondta, hogy ha valamikor ilyesmit merne elkövetni... Nos mit tenne? Nem tudja, de... hát igazán csak női agyban keletkezhetik ilyen gondolat.

Marietta erre nem felelt.

Két héttel később, mikor Marietta ép fésülködni készült, Jean, ki otthon felejtett valamit, hirtelen berontott a szobába.

— Isten veled drágám, — szólt és megcsókolta felesége nyakát.

Majd hirtelen megállt.

— Mily különös, — szólt aztán, — mintha a hajad fogyna!

— Gondolod, — felelt Marietta és hirtelen feltűzte mind a két kezével. — Csakugyan magam is azt hiszem, hogy rövid idő óta hullni kezd.

— Végy valamit vizet. Vannak olyan hajaövesztők...

— Ugyan hagyd el!

Egy héttel azután, hogy lehajolt az ágy fölé, bucsut veendő Mariettától, aki még lustálkodott egy kicsit, Jean hirtelen így szólt:

— Kicsikém, most már kétségtelen, hogy a hajad kihull! Alig van belőle!

— Igen, igen, — felelt Marietta és a párnákba mélyesztette fejét. — Folytonosan hull. Ugy-e ha már egy csöpp sem lesz, nem fogsz többé szeretni?

— Oh te rossz! E mondásodért igazán ezt érdemelned... De légy nyugodt. Ha ma este megkötetem a szerződést, megnövesztjük ám a hajadat, jótállok!

Pontban déli tizenkét órakor Jean ugy rontott be lakásába, hogy még a falak is megremegetek.

— Megvan! — kiáltott már messziről. — Kész a szerződés. Ugy látszik, mégis csak becsülik valamire a tehetségemet... háromszáz frankom lesz egy hónapra... előlegül már is kaptam kétheti fizetést... nézd... mennyi arany!...

És a diadalmas Jean öt Lajos-aranyat dobott ki az asztalra.

Marietta elragadtatással, csodálattal nézte.

— Szent Isten, — kiáltott aztán hirtelen, — hát ez a sok üveg mire való?

— Ézzel — felelt Jean — újra megnövesztjük a hajadat, asszonykám. Tizenkét üveggel vettem,

a legjobb fajtából... Bejártam az összes illatszerkereskedést!

— És mennyit költöttél erre?

— Ötven frankot egyelőre!

Marietta majd lefordult a székről.

— No, mondhatom, szép dolgot műveltél.

— Mivel?

— Szerencsétlen! Hiszen az én hajam nem hullt ki... Nézd!

És kis kezével végigsimogatta kopasz fejét.

Majd, mikor a férje szájtátva bámult, egyszerre kacagni kezdett.

Jean pedig hirtelen odalépett hozzá, megragadta kezét és csókjaival borította.

— Ez lehetetlen! — szólt izgatott hangon.

— Miért lehetetlen? — kérdezte Marietta.

— Le van vágva!... Te levágtad?

— Hát kérlek miből éltünk volna teljes egy hónapig...

Jean egy pillanatig némán, mozdulatlanul állt.

Aztán lassan a szívére vonta a feleségét és ajkait odatapszította homlokához.

Marietta pedig, a ki ezt szóltanul tűrte, egyszerre csak azt érzi, hogy két nagy könnyecssett a fejére.

— Oh, te bolondos nagy gyerek, — szólt most mosolygva. — Légy hát okos. Légy nyugodt. Ujra megnő a hajam. Ez a két vizcsepp többet ér a tizenkét üveg hajaövesztőnél.

folyamodott segítségért. Debreczen város tanácsa száz forintot szavazott meg e célra az agg honvédeknek.

— **A főispán adója.** Gróf Dégenfeld József főispánunk szatmármegyei birtokai után 4473 forint adót fizet s mint ilyen, a megyének harmadik virilistája. Szatmár vármegyében a legnagyobb adót, — közel 12 ezer forintot — gróf Károlyi István fizeti. Gróf Dégenfeld főispánunknak Szabolcsba és Pestvármegyében is van még birtoka.

— **Hegedüs Sándor útazása.** A fáradhatatlan kereskedelemügyi miniszter e hó 24-én már Iglón lesz, hogy az iglói állami faipariskola megnyitására és a kassa-oderbergi vasut nevelő- és tájnyitvatásának felavatására részt vegyen. Másnap Krompachra rándul, hogy az ottani bánya- és kohótelepeket meglátogassa. Szeptember 26-án a szepesi püspök vendége lesz a miniszter, 27-én pedig Kassára utazik.

— **A nagykarolyi Petőfi-ünnep.** Folyó hó 24 és 25-én Nagykarolyban és folytatólag Erdődön tartandó Petőfi-ünnepre a Csokonai kör dr. Bennek János titkár és Koncz Ákos választmányi tagot küldte ki, kik a Csokonai kör nevében koszorúval adóznak a költő emlékének.

— **A debreczeni termény- és áruárak-tár r. t.** 1898/99-ik üzletéről, melyet 1899. jun. 30-án zárt le, most adta ki jelentését. Az igazgatóság jelentés kiemeli, hogy 1898. jul. 1-től 1899. jun. 30-ig 130,942 50 mm. árut raktározott be 1.080,545 frt értékben. A tiszta nyereség 9172 frt 37 kr volt, melyből 105 frt rendes és 2 frt felülszalékot fizettek, a többi részben a tartalékok gyarapítására és az alkalmazottak segélyalapja javára fordították, 1066 frt 05 krt pedig újszámúra vittek elő. Rendes évi közgyűlést e hó 24-én — holnap — tartja meg.

— **Ipari hitelszövetkezet** Debreczenben. A gazdasági és ipari hitelszövetkezetekről szóló törvény egy éve már érvényben s az érdekelt kis iparosok — érthetetlen közönyösséggel térnek napirendre a törvényben nyújtott előnyök felett. A gazdasági hitelszövetkezetekből ez ideig közel 200-at akult meg, míg az ipari hitelszövetkezet száma az új törvény alapján csupán 8. Oka az iparosok nembánomságának első sorban az alakításra hivatott ipartestületekben kell hogy legyen, melyek vajmi keveset törődnek a szövetkezeti ügyvel is. A debreczeni ipartestület folyó hó 24-én vagyis ma, vasárnap d. e. fél 11 órakor felolvasást tart a város háza nagytermében a szövetkezeti ügyről; felolvasnak Dr. Károlyi Kálmán ügyvéd, az ipartestület ügyésze és Kovács István, a keresk. és iparkamara fogalmazója, előbbi általánosságban, utóbbi gyakorlati és helyi szempontból világítja meg a szövetkezeti ügyet. Iparosainknak saját érdekük teszi kötelességüké, hogy e felolvasáson minél tömegesebben jelenjenek meg. Külön meghívók nem bocsátatnak ki.

— **Kerékpárverseny.** Szépen sikerült amateur kerékpárversenyt rendeztek vasárnap a debreczeni kerékpárosok. A versenyt virágkorzó előzte meg, mely valóban remek látványt nyújtott. Négyezer ment körül a pompás menet. Utána a verseny következett, a mely minden tekintetben sikerült. Bebizonyult újra, hogy van néhány kitűnő kerékpárosunk, kik bármely város kerékpárosaival kiállják a versenyt. Az egyes futamok a következő sorrendben történtek: I. *Megnyitó verseny.* 2000 méter. (6 kör). Első lett Rott János, második Lehmann Ferencz. II. *Seniorok versenye.* 1500 méter 4 és fél kör. Versenyztek 3-an. Első lett Thiesen Arthur, második Sichert Ede, harmadik Valkó Lajos. III. *Főverseny.* 5000 méter (15 kör) vezető díjjal. Versenyztek 6-an. Első lett Rott János, második Lehmann Gusztáv, harmadik Leska Ferencz. A vezető díj nyertese Rott János. IV. *Műkerékpárosok.* Első díjat nyerte Fehér Józsa, ki bámulatos mutatványokat produkált. Igen ügyes kerékpározó a második díj nyertese Márkus Márton is. V. *Junior verseny.* 2000. m., 6 kör. Első lett Lehmann Gusztáv, második Leska Ferencz. VI. *Nyerelének versenye.* 1000 m 3 kör. Első lett Leska Ferencz, második Czeizing Lajos, harmadik Závódszky Samu (Nagyvárad). VII. *Vigaszverseny.* 1000 m. (3 kör). Első lett Szabó Kálmán, második Zichert Ede és harmadik Bozóky Károly. Ez volt az utolsó verseny. Ezután kihirdették a virágkorzón megjutalmazottak nevét. Szépen diszitett kerékpárjával az első díjat nyerte Bognár Matild, — a másodikikat Lehmann Gusztávné, a harmadikat Laszgalner Kálmáné. A díjakat este a banketten osztották ki, melyet a Bika szállodában rendeztek. A legkitűnőbb hangulatban maradtak ott együtt éjjel utánig, a fiatalság tánczra perdült, a hangulatot Magyar Imre muzsikája pedig hatványozott mértékben emelte.

— **Kártyabarlangok Debreczenben.** Ezzel a címmel egyik helybeli és több fővárosi lap igen erős és éles hangú támadást indított a helybeli rendőrség ellen, elmondván, hogy Debreczenben egyes kávéházakban titkos barlangok vannak, hol hazard játékokat játszanak s hova a fiatalságot is bevonják. Elmondják a czikkeket, hogy a most beiratkozni jövő diákokat is az utolsó krajcárúrig kifosztották az ilyen helyeken. Tagadhatatlan az, hogy

Debreczenben is, éppúgy, mint máshol, folyik a kártyajáték, sőt a hazardjátékokat is játszik. Ugyde éppen olyan tagadhatatlan az is, hogy a rendőrség a legnagyobb szigorral jár el az ilyen helyek ellen. A biztosok és ügyeletes éjjeli rendőrök bejárják az ilyen helyeket és ha hazard játékosokra akadnak, bizony megteszik ellenük a feljelentést. Tehát a rendőrséget e tekintetben vád nem érheti annyival is kevésbé, mert hiszen tudjuk az ilyen hazard játékosok cselekedését, hogy amint megérzik a hatóság közellétét a hazardjátékokat az egyszerű preferánczra stb-re változtatják át. Privát följelentésre pedig nem lehet megbüntetni őket, sőt megesett az is, hogy egyik rendőrbiztos egy korcsmában hazardjátékosokat talált, följelentette őket s az ügy a járásbíró elé került. A járásbíró a rendőrbiztostól, minthogy a hazardjátékosok tagadták a dolgot, tanukat kért s minthogy ezek nem voltak, — kénytelen volt a játékosokat felmenteni. Így állván a dolgok a támadás élet nem kellene annyira a rendőrség ellen fordítani, kaphatnának belőle és méltán a játékosok, különösen pedig a fiatal játékosok is.

— **Népfelkelők figyelmébe.** A városi tanács katonai és illetőségi ügyosztálya hirdetményt bocsátott ki, melyben jelentkezésre hívja fel a népfelkelőket. A jelentkezés f. é. október 26-án veszi kezdetét és tart 31-éig bezárólag. Bővebb tájékoztatást nyerhetni a nyilvánosan kifüggesztett hirdetményekről.

— **Ebtulajdonosok figyelmébe.** Az ebadó főkönyv elkészülvén, az ebadó fizetés megkezdődött, figyelmeztetnek az ebtulajdonosok szóban forgó adó mielőbbi befizetésére.

— **Hirdetmény.** Debreczen sz. kir. város központi választmányának a felszólamlásokra vonatkozó 1011. roza tai f. évi szeptember 20-tól 30-ig Szabó Kálmán városi jegyző hivatalos helyiségében (városház) közszemlére kitétetnek, — azok, kiknek felszólamlása felett határozatot hozatott, annak közszemlére történt kitételét követő nap alatt, azok pedig, kiknek az 1874. XXXIII. t. cz. 49. §-ában elősorolt határozatok kézbesítettek: a kézbesítés-től számított 10 nap alatt a kir. curiához intézett felelőzéseiket a közp. választmány elnöke nagys. Simonffy Imre kir. tanácsos polgármester urhoz benyújthatják. A közp. választmány.

— **Országos vásár.** A debreczeni Dienes-napi országos vásár következő napokon és sorrendben lesz megtartva: október 2, 3 és 4-én bór, gyapjú, uéz, dió stb. továbbá toll, iparczikkek, gabonane-műek és terményvásár. 5. és 6-án juhvásár. 7. és 8-án sertésvásár, 9. és 10-én baromvásár. — Nyers termények és iparczikkek a vásár egész tartama alatt árusíthatók.

— **Jövöhéti bűnügyi végtárgyalások.** 1899. szept. hó 25-én, hétfőn s következő napjain az 1-3 számú teremben Suba Jánosné és társai ellen, magán okirat hamisítás bűntetteért. Folyó hó 29-én pénteken ítélethirdetések.

— **Önkéntes iskola városunkban.** Debreczen városának régi óhaja meg teljesülésbe a temesvári cs. és kir. hadtestparancsnokságnak e héten érkezett átiratával. Már több ízben megemlékeztünk arról a kényszerítő körülményről, mely ifjainkat a nagyvárosi más idegen helyre utalta, mert városunkban nem volt önkéntes iskola felállítva. A közönség óhajának megfelelő a városi tanács átiratot intézett a temesvári hadtestparancsnoksághoz, melyben egy Debreczenben felállítandó önkéntes iskolát kérelmezi. A temesvári cs. és kir. hadtestparancsnokság elfogadta a tanács előterjesztését és a helybeli állomásparancsnokságot átiratában arról értesítette, hogy a városi tanács előterjesztését elfogadja és az önkéntes iskolát felállítja, még pedig már ez év október hó 1-től kezdve. Az önkéntes iskola helyül a tanács a volt Kovács kazsárnyát véleményezte (a Csapó utcán) ezt is helyben hagyja a hadtestparancsnokság és egyuttal egy felülvizsgálatai bizottság kiküldését javasolja, melynek feladata lesz az épületet megvizsgálni és a szükséges javításokra az intézkedéseket megtenni. Debreczen városát örvendetesen érinti ez a hír, sokak rág hangoztatott kívánságát elégti ki. Végre lesz már városunkban is önkéntes iskola.

— **Halál az utcán.** Nagy csődületet okozott szerdán délelőtt 11 órakor a kollégiumi emlékkert előtti téren egy ember hirtelen rosszullete. Magtánorodott az utcán, hanyat vágódott s mi alatt fájdalmasan nyöszörgött, orrán, száján ömlött a vér. Dr. Tüdős Kálmán főiskolai orvos tanár megjelent a helyszínen s gyorsan hordágyért küldött, mert a szerencsétlenül az utcán segíteni nem lehetett. De hogy mennyire szükséges volna már felállítani, szervezni Debreczenben a mentő egyesületet, azt szomorúan igazolja a jelen eset is. Majdnem egy kerek órába került, míg a III-ik kerületi kapitányságról négy rongyos becsukott csavargóval a helyszínre érkeztek a hordágyval. Ez az idő épen elég volt arra, hogy a szerencsétlen ember az utca kövezetén adja ki lelkét. A hordágyra már csak holttestet emeltek s bevitték a közközház boncztani asztályaiba. A szerencsétlenül kimult embert Erdélyi Józsefnek hívták, a halál okát ez ideig még nem lehet tudni.

— **Új lap.** Nagy-Károlyban új lap indult meg „Nagykarolyi Hírlap” címmel Riesenbach Mór tanító szerkesztésében és Vider Jakab kiadásában.

Irodalom és művészet.

* **Dreyfus kötet — ingyen.** A Dreyfus-pert a lapok csak hízagosan és kivonatosan ismertették. Egyedül a *Magyar Hírlap* közölte az egész pört gyorsírói feljegyzések alapján, melyekben minden, a tárgyaláson mondott szó benne foglaltatik. E minden regénynél izgatott olvasmányt a „Magyar Hírlap” most vastkos, több száz oldalra terjedő könyvben, hatalmas kötetben adja ki, melyet minden negyedéves előfizető *ingyen kap meg.* E szenzációs könyv bolti ára 1 frt 50 kr. A *Magyar Hírlap* más-ként is kedvében jár előfizetőinek. Nevezetesen:

Jókai Mór, a legnagyobb élő magyar író, a *Magyar Hírlap* belső munkatársa, elutazása előtt átadta a *Magyar Hírlap*-nak *Kadane* című *leg-újabb gyönyörű regénye* kéziratát. A *Magyar Hírlap* e remekmű közlését néhány nap múlva kezdi meg.

Az *Ottom* című szépirodalmi illusztrált folyóirat a *Magyar Hírlappal* együtt évnegyedre *négy* forintért kapják az előfizetők.

Kedvezményes áron, negyedévenként 75 kr-ért jutnak egyszersmind a remek *Francozia Divatlap*hoz és a *Képes gyermeklap*hoz (negyedévenként 50 kr-ért).

A szerkesztői üzenetek rovatában a *Magyar Hírlap* minden előfizetőjének készséggel és ingyen válaszol kérdésekre.

Csaknem tízéves multja után a *Magyar Hírlap* büszkén hivatkozhat rá, hogy a „jog, törvény és igazság” alapján állott mindig. Pártszempontok alá nem volt rendelve. Szabadelvétség, demokratizmus és mindenekelőtt hazafiasság volt a jelszava. A *Magyar Hírlap független egészen*, minden irányban. Az ország érdeke s a közügy java az egyedül, a mit hiven s készséggel szolgál.

Az igaz ügynek magánemberek érdekében is lelkes védője a *Magyar Hírlap*.

A lapot fennállása óta *Fenyő Sándor* szerkeszti a legjobb írói erők munkálkodásával.

A lap előfizetési ára félévre 7 frt, negyedévre 3 frt 50 kr., egy óra 1 frt 20 kr. Előfizetni lehet a kiadóhivatalban: Budapest. V., Honvéd-utca 4. sz.

* **A magyar napi sajtó** leghatalmasabb organuma az immár 33 esztendeje fennálló „Egyetértés”, a mely nem csak nagy alakjával, hanem páratlanul bő tartalmára is bátran hasonlítható a külföld lapjaihoz. Az „Egyetértés” szerkesztősége nem kímél sem költséget, sem fáradságot arra, hogy olvasó közönségét egy a hazai, mint a külföldi eseményekről kimerítő, részletes tudósításokkal lássa el. De különösen ki kell emelnünk az „Egyetértés” politikai és szépirodalmi rovatát. *Politikai* rovatának egyik főereje az, hogy olyan bő és részletes országgyűlési tudósításokat ad, minőt egyetlen magyar lap sem adhat. Az „Egyetértés” is csak nagy terjedelménél fogva teheti ezt. Vezércikkeiben az „Egyetértés” mindig a politikai és társadalmi nagy kérdéseket vitatja meg s programjához hiven a szabad eszmékért és függetlenségi elvekért küzd. *Szépirodalmi* része az „Egyetértés”-nek eddig is igen becses volt, mert a legkitűnőbb írók tárcaírt és regényeit évek hosszú során át ebben a lapban olvashatja a magyar közönség. Ma meg különösen nagybecsű e különben is kitűnő rovat, mert *Eötvös Károly*, a legmagyarabb író, az „Egyetértés” hasábjain írja meg páratlan érdekességű tárcaírt. A *Gróf Károlyi Gábor főjegyzés*, az *Utazás a Balaton körül*, az *Eötvös Károly adomái* máris országzserte nagy feltűnést keltettek, ami nem is csoda, ha tekintetbe vesszük, hogy szépirodalmunk mai kozmopolitikus irányzata közben szinte fellelékzik az ember, ha olyan igazán minden sorában tiszta magyar tárgyú s hangú remekművekhez jut, mint az *Eötvös Károlyéi*. Az október 1-én kezdődő évnegyedben az „Egyetértés” *Eötvös Károly tárca* sorozatán kívül kitűnő regényt is közöl.

A ki érdekes és jó olvasni valót keres és a világ folyásáról gyorsan és hitelesen akar értesülni, fizessen elő az „Egyetértés”-re. Az előfizetési pénzek az „Egyetértés” kiadóhivatalába küldendők. (Budapest, IV., Papnövelde-utca 8.), mely szívesen küld ingyenes mutatványszámot.

* **Jókai nászuton.** Nagyobb meglepetés alig érte egyhamar a magyar nemzetet, mint a minap, a mikor koszorús költője, *Jókai Mór* megházasodott. Feleségül vette azt a fiatal színésznőt, a ki *Jókai Muzsáját* a szinpadra oly zengzetesen szólaltatta meg, akár félszázaddal e előtt a költő első hitvese, *Laborfalvi Róza*. És az igazi „arany ember” az öreg *Jókai* szívében ismét föllángolt az a szenvedély, a melyet ezer nyilvánulásában oly hatalmasan festett le regényeiben. Mintha csak nyomtalanul röpített volna el fölötté az az ötven esztendő, a mely első és második házassága alatt eltelt. Szinte lelendába való, hogy a 48-as idők híres ifja a szabadságharc félszázados ünnepi esztendejében mint fiatal férj, nászutra kél. A „nagy idők tanúja” *Itália* kék ege alatt, az örök napsugárban fürdő *Szicília*-ban utazgat új szerelmével. Az egész nemzet áldása és a „BUDAPEST” olvasóközönsége meleg érdeklődése kíséri az örökifjú költőt nászutján, azé a lépé, mely *Jókai* esküvőjéről épen úgy, mint a legérdekesebb politikai, társadalmi közgazdasági, művészeti és irodalmi eseményekről a leggyorsabban, hiven és kimerítően értesíti olvasóit. A „BUDAPEST” e mel-

lett a legolcsóbb politikai napilap. Előfizetési ára: egész évre 12 frt, félévre 6 frt, negyedévre 3 frt, egy óra 1 frt. Megrendelhető a kiadóhivatalban Budapestben, Sárkány utca 3. sz. a.

* **Az olvasás utozója** következik be a jövő negyedévre, amely alkalomból melegen ajánlhatjuk közönségünk figyelmébe a leggazdagabb tartalommal megjelenő, tehát napról-napra legtöbb olvasni valót nyújtó *Pesti Hírlap*. Ez a lap a magyar olvasóközönség pártolását évek hosszú sora óta azzal igyekszik kiérdemelni, hogy viszon t leg-többet ad az előfizetési díjért s azon kívül a magyar hírlapirodalomban példátlanul álló rendkívüli kedvezményekben részesíti közönségét. A következő negyedévi előfizetők kapják meg a *Pesti Hírlap* karácsonyi ajándékul a *Pesti Hírlap nagy képes naptárát az 1900 évre*, mely különösen sok arczkép közlésével fog az idén érdeklődést kelteni s legjobb szépirodalmi íróink műveit foglalja magában. Ezt a naptárt, melynek bolti ára 1 frt, minden előfizető teljesen díjtalanul kapja meg. De kapnak a *Pesti Hírlap* előfizetők minden hónapra *külön kis jegyzéknaplót* is, mely napi följegyzésekre igen alkalmas. Megrendelhetik a *Párisi Divat* című diszes képes heti divatlapot fél-áron, stb. stb. A külön kedvezményektől eltekintve is, egy lap sem éri ma úgy meg az árat, mint a *Pesti Hírlap*, mely naponként 20—24, vasárnaponként 32—40 oldal terjedelmével teljesen fölsőlegessé teszi egyéb olvasnivalók beszerzését a hosszú őszi és téli estékre, lévén benne politikán kívül — melyet szabadelvé, demokratikus szellemben legjelesebb publicistáink képviselnek a lapnál — gazdag szépirodalmi, tudományos és szórakoztató tartalom is. A jövő negyedben *Werner Gyula* új kétkötetes eredeti regénye fog megjelenni a lapban; mellette természetesen kisebb francia, angol, stb. elbeszélések és rajzok, ugyszólván naponként. Az eredeti tárcaírt *Mikszáth Kálmán*, *Tóth Béla*, *Kenedi Géza* (Quintus), *Murai Károly*, *Kóbor Tamás*, *Gárdonyi Géza*, *Bede Jób*, *Mörméhény István*, *Homok*, *Kriúdy Gyula*, *Késdi Kovács László* stb. írják, szóval egész gárda a javából. A *Pesti Hírlap* ára október hó 1 frt 20 kr., okt.—nov. hóra 2 frt 40 kr., okt.—decz. negyedévre 3 frt 50 kr. A *Párisi Divattal* együtt 4 frt 50 kr. A *Pesti Hírlap* kiadóhivatala (Budapest, V., Váci-körút 78.), kívánatra mutatványszámokat is küld.

* **Duna áradása.** elöntötte már a rosszabban védett s mélyebben fekvő partvidékeket, s ha apadás nem áll be, előnti még a fővárosnak mélyebb részeit is. Hogy az mily nagy kárral jár: az országra, azt talán emlitenünk is felesleges, ezen őszi árviz veszedelem következtében pang az ipar pang a kereskedelem, a szállítás a vízi uton megakadt, a szárazföldön is, ahol az árviz elöntötte a vasuti töltéseket. Eddig nagyobb nem történt még, ami a vonat közlekedést megakadályozta volna, mert pl. ma — pontosan, mint mindig — megjött a kedvező szépirodalmi heti lapunk a *Képes Csalsádi Lapok*, melynek oly gazdag tartalma van, hogy csodáljuk, miként lehet 1 frt 50 kr. negyedévi előfizetésért ily csinos lapot kiállítani. Tessék mutatványszámot kérni a kiadóhivaltól (Budapest, VI. ker., Szondy-utca 11. szám).

* **Iskolai olvasmányok.** Az új középiskolai tanterevben megnyilatkozó szellem mindjobban érezteti üdvös hatását. Az új irány a tanítást szorosabb kapcsolással fűzi az élethez, a tudás komoly birodalmába beleugáztatja a művészet enyhe fényét és az elmélet törékeny házát a gyakorlat szilárd oszlopaira építi fel. Így eskü, hogy az iskolai és házi olvasmányok ezentúl sokkal fontosabb szerephez jutnak, mint a milyent eddig játszottak a középiskolai oktatás keretében. Am ez olvasmányok pedagógiai sikeréről kétszeresen meg vagyunk győződve most, midőn egy előtűnik fekvő prospektusból látjuk, hogy az iskolai, mint a házi olvasmányok megválasztására olyan férfú fog befolyást gyakorolni, mini a milyen *Beöthy Zsolt*. Az „Iskolai könyvtár”, melyet szerkeszt és melynek négy első száma már meg is jelent, minden kötetével valóóság hízagot fog pótolni komolyabb ifjusági és tanító irányú irodalmunkban. És azok, akik tudják, hogy mennyi izlést, tapintatot, tudást és paedagógiai érzéket igényel az ifjusági olvasmányok helyes megválasztása, valóban mély hálát fognak érezni *Beöthy Zsolt* iránt, hogy éppen ő állott az „Iskolai könyvtár” élére, és mint már annyiszor, most is bebizonyította, hogy ott, ahol a magyar tanügyért, a magyar ifjuságért tenni kell valamit, ott ő a legelső sorban található. Az a férfú ő, ki nem csak eszméket ad, de meg is valósítja azokat. Az „Iskolai könyvtár” első sorozatának, a „Magyar Olvasmányok Tárának” eddig megállapított jegyzéke, melyen ott látjuk a hazai klasszikus írók és nagy műfordítóink műveinek színe-javát, fényes bizonyossága annak, hogy e vállalat, mely magán hordja szerkesztője kritikai és finom paedagógiai érzékének jegyét, a legerősebb támasza lesz az új tanterv intenczióinak. Tanulások bevezetésekkel, felvilágosító jegyzetekkel ellátott kiadványaiban nemcsak a hazai, de a külföldi irodalmaknak legklasszikusabb alkotásait teszi majd e tanuló számára hozzáférhetővé. A mit eddig egészében, paedagógiai okokból, nem adhatott a tanár növendékeinek kezébe, azt most odaadhatja gondosan készített kiadványban, esetleg megfelelő átdolgozásban. E nagy jelentőségű, az irodalmi oktatás minden ágára kiható vállalatba a magyar szakirodalom legkiválóbb munkásai sorakoznak *Beöthy köré*, hogy a mesterrel vállaltva, lelkesedését megosztva, az „Iskolai Könyvtár”-t olyan kincsesházzá tegyék, mely a

